

32000R2659

L 304/7

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

5.12.2000.

KOMISIJAS REGULA (EK) Nr. 2659/2000**(2000. gada 29. novembris)****par Līguma 81. panta 3. punkta piemērošanu pētniecības un attīstības līgumiem****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Padomes 1971. gada 20. decembra Regulu (EEK) Nr. 2821/71 par Līguma 85. panta 3. punkta piemērošanu dažām līgumu, lēmumu un saskaņotu darbību kategorijām ⁽¹⁾, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Austrijas, Somijas un Zviedrijas Pievienošanās aktu, un jo īpaši minētās regulas 1. panta 1. punkta b) apakšpunktu,

publicējusi šīs regulas projektu ⁽²⁾,

apspriedusies ar Aizliegtu vienošanos un dominējošā stāvokļa padomdevēju komiteju,

tā kā:

- (1) Regula (EEK) Nr. 2821/71 pilnvaro Komisiju ar regulu piemērot Līguma 81. panta 3. punktu (agrāko 85. panta 3. punktu) dažām līgumu, lēmumu un saskaņotu darbību kategorijām, uz kurām attiecas 81. panta 1. punktu un kuru mērķis ir produktu vai tehnoloģisko procesu pētniecība un izstrāde līdz rūpnieciskai izmantošanai, ieskaitot noteikumus par intelektuālā īpašuma tiesībām.
- (2) Līguma 163. panta 2. punkts paredz, ka Kopiena mudina uzņēmumus, tostarp mazos un vidējos uzņēmumus, veikt augstas kvalitātes pētniecību un tehnoloģijas izstrādi, kā arī atbalstīt to centienus sadarboties citam ar citu. Saskaņā ar Padomes 1998. gada 22. decembra Lēmumu attiecībā uz noteikumiem par uzņēmumu, pētniecības centru un universitāšu dalību un par izpētes rezultātu izplatīšanu Eiropas Kopienas piektās bāzes programmas izpildei (1998-2001) ⁽³⁾, kā arī Komisijas Regulu (EK) Nr. 996/1999 ⁽⁴⁾ par Lēmuma 1999/65/EK izpildi, netiešās pētniecības un tehnoloģiskās izstrādes pasākumi, kurus atbalsta saskaņā ar Kopienas piekto bāzes programmu, ir jāveic kopīgi.

- (3) Uz līgumiem par kopīgu zinātnisku pētniecību vai kopīgu izpētes rezultātu izstrādi līdz rūpnieciskās izmantošanas posmam, to neieskaitot, Līguma 81. panta 1. punkts parasti neattiecas. Dažos apstākļos, piemēram, ja puses vienojas neveikt papildu pētniecību un izstrādi tajā pašā jomā, tādējādi atsakoties no iespējas gūt priekšrocības konkurences ziņā salīdzinājumā ar citām pusēm, uz šādiem līgumiem var attiekties 81. panta 1. punkts un tāpēc uz tiem jāattiecinā šī regulas darbības jomā.
- (4) Saskaņā ar Regulu (EEK) Nr. 2821/71 Komisija cita starpā ir pieņēmusi 1984. gada 19. decembra Regulu (EEK) Nr. 418/85 par Līguma 85. panta 3. punkta piemērošanu pētniecības un izstrādes līgumu kategorijām ⁽⁵⁾, kurā jaunākie grozījumi ir izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 2236/97 ⁽⁶⁾. Regulas (EEK) Nr. 418/85 spēkā esamības termiņš beidzas 2000. gada 31. decembrī.
- (5) Jaunajai regulai ir jāatbilst divām prasībām, lai nodrošinātu efektīvu konkurences aizsardzību un sniegtu pietiekamu juridisku aizsardzību uzņēmumiem. Lai sasniegtu šos mērķus, būtu jāņem vērā tas, ka administratīvā uzraudzība un attiecīgās jomas tiesību akti cik vien iespējams jāvienkāršo. Ja tirgus ietekme ir mazāka par noteiktu pakāpi, tad, piemērojot 81. panta 3. punktu, parasti var uzskatīt, ka pētniecības un izstrādes līgumu pozitīvā ietekme atsvērs negatīvo ietekmi uz konkurenci.
- (6) Regula (EEK) Nr. 2821/71 paredz, ka Komisijai jāpieņem regula par atbrīvojumiem, lai noteiktu līgumu, lēmumu un saskaņotu darbību kategorijas, uz kurām tā attiecas, lai precizētu ierobežojumus vai noteikumus, ko drīkst vai nedrīkst paredzēt līgumos, lēmumos un saskaņotajās darbībās, un precizētu tos noteikumus, kas jāparedz līgumos, lēmumos un saskaņotajās darbībās, kā arī pārējos nosacījumus, kuri ir jāpilda.
- (7) Ir lietderīgi nevis veidot to noteikumu uzskaitījumu, uz kuriem atbrīvojumi neattiecas, bet vairāk pievērsties to līgumu kategoriju noteikšanai, uz kurām, nepārsniedzot noteiktu tirgus ietekmes pakāpi, attiecas atbrīvojumi, kā arī precizēt ierobežojumus vai noteikumus, kuri šādos

⁽¹⁾ OV L 285, 29.12.1971., 46. lpp.⁽²⁾ OV C 118, 27.4.2000., 3. lpp.⁽³⁾ OV L 26, 1.2.1999., 46. lpp.⁽⁴⁾ OV L 122, 12.5.1999., 9. lpp.⁽⁵⁾ OV L 53, 22.2.1985., 5. lpp.⁽⁶⁾ OV L 306, 11.11.1997., 12. lpp.

līgumos nav jāietver. Šāds risinājums ir ekonomiski pamatots, un tajā ir ņemta vērā līgumu ietekmi attiecīgajā tirgū.

(8) Lai ar regulu piemērotu 81. panta 3. punktu, nav jānosaka tie līgumi, uz kuriem varētu attiekties 81. panta 1. punkts. Novērtējot atsevišķus līgumus saskaņā ar 81. panta 1. punktu, ir jāņem vērā vairāki faktori un jo īpaši attiecīgā tirgus struktūra.

(9) Grupveida atbrīvojumi būtu jāattiecinā tikai uz tiem līgumiem, par kuriem var pietiekami droši uzskatīt, ka tie atbilst 81. panta 3. punkta nosacījumiem.

(10) Sadarbība pētniecībā, izstrādē un rezultātu izmantošanā parasti veicina tehnikas un ekonomikas attīstību, aktivizējot speciālo zināšanu izplatīšanu pušu starpā un novēršot pētniecības un izstrādes dublēšanos, stimulējot turpmāku attīstību ar jaunu speciālo zināšanu apmaiņu, kā arī racionalizējot produktu ražošanu vai piemērojot pētniecībā un izstrādē atklātus procesus.

(11) Kopīgu rezultātu izmantošanu var uzskatīt par kopīgas pētniecības un izstrādes dabisku turpinājumu. Tā var izpausties dažādi, piemēram, kā ražošana, intelektuālā īpašuma tiesību izmantošana, kas būtiski palīdz tehnikas vai ekonomikas attīstībai, vai jaunu produktu laišana tirgū.

(12) Var uzskatīt, ka patērētāji parasti gūst labumu no pamatīgākas un efektīvākas pētniecības un izstrādes, ieviešot jaunus vai uzlabotus produktus vai pakalpojumus, vai samazinot cenas jaunu vai uzlabotu procesu dēļ.

(13) Lai gūtu labumu no kopīgas pētniecības un izstrādes un lai sasniegtu tās mērķus, šajā regulā paredzētos atbrīvojumus attiecina arī uz noteikumiem, kas iekļauti pētniecības un izstrādes līgumos un kas nav šādu līgumu galvenais priekšmets, taču ir tieši saistīti ar to un vajadzīgi to izpildei.

(14) Lai pamatotu atbrīvojumu, kopīgai izmantošanai jābūt saistītai ar produktiem vai tehnoloģiskiem procesiem, kuriem pētniecības un izstrādes rezultātu izmantošana ir izšķiroša, un katrai pusei ir dota iespēja izmantot visus rezultātus, kuri to interesē. Ja akadēmiskas iestādes, pētniecības institūti vai uzņēmumi, kas nodrošina pētniecību un izstrādi kā komercpakalpojumu, parasti aktīvi neizmantojot rezultātus, tomēr piedalās pētniecībā un izstrādē, tie var

vienoties izmantot pētniecības un izstrādes rezultātus tikai turpmākas pētniecības mērķiem. Arī uzņēmumi, kas nav konkurenti, var vienoties par to, ka izmantošanas tiesības piemēros vienā vai vairākās tehnikas jomās, lai veicinātu sadarbību starp pusēm, kuras iemaņu ziņā cita citu papildina.

(15) Saskaņā ar šo regulu piešķirtais atbrīvojums attiecas tikai uz pētniecības un izstrādes līgumiem, kas neļauj uzņēmumiem likvidēt konkurenci attiecībā uz būtisku minēto produktu vai pakalpojumu daļu. Grupveida atbrīvojumu nedrīkst attiecināt uz līgumiem starp konkurentiem, kuru kopējā tirgus daļa produktiem, kurus ir iespējams uzlabot vai aizstāt ar pētniecības un izstrādes rezultātiem, pārsniedz konkrētu līmeni līguma slēgšanas laikā.

(16) Lai nodrošinātu to, ka rezultātu kopīgas izmantošanas laikā turpinās efektīva konkurence, būtu jānosaka, ka grupveida atbrīvojumu pārtrauc piemērot, ja pušu kopējā tirgus daļa kopīgā pētniecībā un izstrādē iegūtiem produktiem kļūst pārāk liela. Atbrīvojumu neatkarīgi no pušu tirgus daļas turpina piemērot noteiktu laiku pēc kopējās izmantošanas sākuma, gaidot, lai nostabilizējas tirgus daļas, jo īpaši pēc pilnīgi jauna produkta ieviešanas, kā arī, lai nodrošinātu minimālo atmaksāšanās laika posmu iesaistītajiem ieguldījumiem.

(17) Šī regula neattiecinā atbrīvojumu uz līgumiem, kuros ir ierobežojumi, kas nav obligāti vajadzīgi, lai panāktu iepriekšminēto pozitīvo iznākumu. Uz dažiem nopietniem konkurences ierobežojumiem, piemēram, ierobežojumiem, kas neļauj pusēm brīvi veikt pētniecību un izstrādi kādā jomā, kas nav saistīta ar līgumu, uz cenu noteikšanu, kuras jāmaksā trešām personām, ražošanas vai tirdzniecības ierobežošanu, tirgus vai patērētāju sadalīšanu un līguma produktu pasīvās tirdzniecības ierobežojumi teritorijās, kas ir rezervētas citām pusēm, vispār nevajadzētu attiecināt grupveida atbrīvojumu, ko nosaka šī regula neatkarīgi no attiecīgo uzņēmumu tirgus daļas.

(18) Tirgus daļas ierobežošana, atbrīvojumu liegšana dažiem līgumiem un nosacījumi, kas noteikti šajā regulā, parasti nodrošina to, ka līgumi, uz ko attiecas grupveida atbrīvojums, neļauj iesaistītajiem uzņēmumiem likvidēt konkurenci attiecībā uz būtisku konkrēto ražojumu vai pakalpojumu daļu.

(19) Īpašos gadījumos, kad līgumiem, uz kuriem attiecas šī regula, ir iedarbība, kas nav saderīga ar Līguma 81. panta 3. punktu, Komisija var atsaukt grupveida atbrīvojumu.

(20) Līgumi starp pusēm, kas nav konkurējoši tādu produktu ražotāji, kurus ir iespējams uzlabot vai aizstāt ar pētniecības un izstrādes rezultātiem, tikai ārkārtējos apstākļos likvidēs efektīvu pētniecības un izstrādes konkurenci. Tāpēc ir lietderīgi attiecināt uz šādiem līgumiem grupveida atbrīvojumu neatkarīgi no tirgus daļas, bet ārkārtējos gadījumos atsaukt atbrīvojumu.

(21) Tā kā pētniecības un izstrādes līgumi bieži ir ilgtermiņa līgumi, īpaši, ja sadarbība turpinās arī rezultātu izmantošanā, šīs regulas spēkā esamības termiņš būtu jānosaka 10 gadi.

(22) Šī regula neietekmē Līguma 82. panta piemērošanu.

(23) Saskaņā ar principu, kas paredz Kopienas tiesību aktu prioritāti, pasākumi, kas veikti atbilstīgi attiecīgo valstu tiesību aktiem konkurences jomā, nekavē visā kopējā tirgū vienoti piemērot Kopienas konkurences noteikumus vai pilnībā veikt pasākumus, kas paredzēti šo noteikumu izpildei, tostarp šo regulu,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Atbrīvojums

1. Saskaņā ar Līguma 81. panta 3. punktu un saskaņā ar šīs regulas noteikumiem, ar šo ir noteikts, ka 81. panta 1. punktu nepiemēro līgumiem, kas ir noslēgti starp diviem vai vairāk uzņēmumiem (še turpmāk "pusēs") un attiecas uz nosacījumiem, ar kādiem šie uzņēmumi nodarbojas ar:

- produktu vai tehnoloģisko procesu kopīgu pētniecību un izstrādi un kopīgu šādas pētniecības un izstrādes rezultātu izmantošanu;
- to produktu vai tehnoloģisko procesu pētniecības un izstrādes rezultātu kopīgu izmantošanu, kas kopīgi veikti saskaņā ar iepriekšēju šo pušu līgumu; vai
- produktu vai tehnoloģisko procesu kopīgu pētniecību un izstrādi, izņemot kopīgu rezultātu izmantošanu.

Šo atbrīvojumu piemēro tad, ja šādos līgumos (še turpmāk "pētniecības un izstrādes līgumi") ir konkurences ierobežojumi, uz kuriem attiecas 81. panta 1. punkts.

2. Atbrīvojums, kas paredzēts 1. punktā, attiecas arī uz noteikumiem, kas ir iekļauti pētniecības un izstrādes līgumos un kas nav šādu līgumu galvenais priekšmets, taču ir tieši saistīti ar tiem un vajadzīgi to izpildei, piemēram, saistības līguma izpildes laikā

patstāvīgi vai kopā ar trešām personām neveikt pētniecību un izstrādi jomā, uz ko attiecas līgums, vai kādā cieši saistītā jomā.

Pirmais apakšpunkts tomēr neattiecas uz noteikumiem, kuru mērķis ir tāds pats, kā 5. panta 1. punktā uzskaitītajiem konkurences ierobežojumiem.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā:

- "Līgums" ir līgums, lēmums par uzņēmumu apvienību vai saskaņotu darbību;
- "Iesaistītie uzņēmumi" ir uzņēmumi, kas ir pētniecības un izstrādes līguma līgumslēdzējas puses, un to attiecīgie saistītie uzņēmumi;
- "Saistītie uzņēmumi" ir:
 - uzņēmumi, kuros kādai no pētniecības vai izstrādes līguma līgumslēdzējām pusēm tieši vai netieši:
 - ir vairāk nekā puse balsu;
 - ir tiesības iecelt vairāk nekā pusi uzraudzības padomes, vadības padomes vai uzņēmuma likumīgas pārstāvības struktūru locekļus; vai
 - ir tiesības vadīt uzņēmuma darījumus;
 - uzņēmumi, kuriem attiecībā uz kādu no pētniecības un izstrādes līguma līgumslēdzējām pusēm tieši vai netieši ir a) apakšpunktā uzskaitītās tiesības vai pilnvaras;
 - uzņēmumi, kuros b) apakšpunktā minētam uzņēmumam tieši vai netieši ir a) apakšpunktā uzskaitītās tiesības vai pilnvaras;
 - uzņēmumi, kuri ir pētniecības un izstrādes līguma līgumslēdzējas puses kopā ar vienu vai vairākiem a), b) vai c) apakšpunktā minētajiem uzņēmumiem, vai kuros vienam vai vairākiem pēdējiem minētajiem uzņēmumiem kopīgi ir a) apakšpunktā uzskaitītās tiesības vai pilnvaras;
 - uzņēmumi, kuros a) apakšpunktā minētās tiesības vai pilnvaras kopīgi ir:
 - pētniecības un izstrādes līgumu līgumslēdzējām pusēm vai to attiecīgajiem saistītajiem uzņēmumiem, kas ir minēti a) līdz d) apakšpunktā; vai
 - vienai vai vairākām pētniecības un izstrādes līguma līgumslēdzējām pusēm vai vienam vai vairākiem saistītajiem uzņēmumiem, kas ir minēti a) līdz d) apakšpunktā, un vienai vai vairākām trešām pusēm;
- "Pētniecība un izstrāde" ir speciālo zināšanu iegūšana, kas saistīta ar produktiem vai tehnoloģiskiem procesiem un teorētisku analīžu veikšanu, sistemātiskiem pētījumiem vai eksperimentiem, tostarp eksperimentālu ražošanu, produktu vai tehnoloģisko procesu tehnisku pārbaudi, vajadzīgo iespēju radīšanu un intelektuālā īpašuma tiesību iegūšanu attiecībā uz rezultātiem;

5. "Produkti" ir preces un/vai pakalpojumi, to skaitā gan starppatēriņa preces un pakalpojumi, gan galapatēriņa preces un pakalpojumi;
6. "Līguma process" ir tehnoloģija vai tehnoloģisks process, kas rodas kopīgā izpētē un izstrādē;
7. "Līguma produkts" ir produkts, kas rodas kopīgā pētniecībā un izstrādē vai ko ražo vai nodrošina, piemērojot līguma procesus;
8. "Rezultātu izmantošana" ir līguma produktu ražošana vai izplatīšana, līguma procesu piemērošana, intelektuālā īpašuma tiesību piešķiršana vai licencēšana vai speciālo zināšanu izplatīšana, kas vajadzīga šādai ražošanai vai piemērošanai;
9. "Intelektuālā īpašuma tiesības" ir intelektuālā īpašuma tiesības, autortiesības un blakustiesības;
10. "Speciālās zināšanas" ir nepatentētas praktiskas informācijas kopums, kas rodas pieredzes un pārbaužu rezultātā un ir slepens, būtisks un precizēts: šajā sakarā "slepens" nozīmē, ka speciālās zināšanas nav plaši zināmas vai viegli pieejamas; "būtisks" nozīmē, ka speciālās zināšanas ietver informāciju, kas ir neaizstājama līguma produktu ražošanā vai līguma procesa piemērošanā; "precizēts" nozīmē, ka speciālās zināšanas ir aprakstītas pietiekami plaši, lai būtu iespējams pārbaudīt, vai tās patiešām ir slepenas un būtiskas;
11. Pētniecību un izstrādi vai rezultātu izmantošanu veic "kopīgi", ja darbu:
 - a) veic apvienota komanda, organizācija vai uzņēmums;
 - b) kopīgi uztic kādai trešai pusei; vai
 - c) sadala starp pusēm, specializējoties pētniecībā, izstrādē, ražošanā vai izplatīšanā;
12. "Konkurējošs uzņēmums" ir uzņēmums, kas piegādā produkciju, kuru ir iespējams uzlabot vai aizstāt ar līguma produktu (faktiskais konkurents), vai uzņēmums, kurš reāli varētu veikt vajadzīgos papildu ieguldījumus vai pārorientācijas izmaksas, lai apstākljos, kad ir vērojams mazs, bet pastāvīgs salīdzināmo cenu kāpums, varētu piegādāt šādu produkciju (potenciālais konkurents);
13. "Attiecīgais līguma produktu tirgus" ir attiecīgo produktu tirgus(-i) un attiecīgais ģeogrāfiskais tirgus(-i), kuram pieder līguma produkti.

3. pants

Atbrīvojuma nosacījumi

1. Atbrīvojumu, kas paredzēts 1. pantā, piemēro saskaņā ar
2. līdz 5. punktā izklāstītajiem nosacījumiem.

2. Visām pusēm ir jābūt pieejamiem kopīgās pētniecības un izstrādes rezultātiem, lai arī turpmāk varētu veikt pētniecību vai izmantošanu. Tomēr akadēmiskas iestādes, pētniecības institūti vai uzņēmumi, kas nodrošina pētniecību un izstrādi kā komercpakalpojumu, parasti aktīvi neizmantojot rezultātus, var vienoties izmantot rezultātus tikai turpmākai pētniecībai.

3. Neierobežojot 2. punktu, ja pētniecības un izstrādes līgums paredz tikai kopīgu pētniecību un izstrādi, katrai pusei ir jābūt tiesībām patstāvīgi izmantot pētniecības un izstrādes rezultātus, kā arī visas jau zināmās speciālās zināšanas, ko vajag šādai izmantošanai. Šādas izmantošanas tiesības var attiecināt tikai uz vienu vai vairākām tehnikas jomām, ja puses nav konkurējoši uzņēmumi pētniecības un izstrādes līguma parakstīšanas laikā.

4. Visai kopīgai izmantošanai ir jāattiecas uz rezultātiem, ko aizsargā intelektuālā īpašuma tiesības vai kuri ir speciālās zināšanas, kas būtiski veicina tehnikas vai ekonomikas attīstību, un rezultātiem ir jābūt izšķirošiem līguma produktu ražošanā vai līguma procesa piemērošanā.

5. Uzņēmumiem, kam ir uzticēta ražošana, ievērojot ražošanas specializāciju, ir jāpilda visu pušu piegādes pasūtījumi, izņemot gadījumus, kad pētniecības un izstrādes līgumi paredz arī kopīgu izplatīšanu.

4. pants

Tirgus daļas limits un atbrīvojuma ilgums

1. Ja iesaistītie uzņēmumi nav konkurējoši uzņēmumi, 1. pantā paredzēto atbrīvojumu piemēro pētniecības un izstrādes laikā. Ja rezultātus izmanto kopīgi, atbrīvojumu turpina piemērot septiņus gadus pēc līguma produktu pirmās laišanas kopējā tirgū.

2. Ja divi vai vairāki iesaistītie uzņēmumi ir konkurējoši uzņēmumi, 1. pantā paredzēto atbrīvojumu piemēro 1. punktā noteikto laiku tikai tad, ja pētniecības un izstrādes līguma noslēgšanas laikā iesaistīto uzņēmumu kopējā tirgus daļa produktiem, ko ir iespējams uzlabot vai aizstāt ar līguma produktiem, nepārsniedz 25 % no attiecīgā tirgus.

3. Pēc 1. punktā minētā termiņa beigām atbrīvojumu turpina piemērot tik ilgi, kamēr iesaistīto uzņēmumu kopējā tirgus daļa nepārsniedz 25 % no attiecīgā līguma produktu tirgus.

5. pants

Līgumi, uz ko neattiecas atbrīvojums

1. Atbrīvojums, kas paredzēts 1. pantā, neattiecas uz pētniecības un izstrādes līgumiem, kuru mērķis tieši vai netieši, atsevišķi vai kopā ar pārējiem pušu rīcībā esošajiem faktoriem, ir:

a) ierobežot iesaistīto uzņēmumu brīvību veikt pētniecību un izstrādi neatkarīgi vai sadarbībā ar trešām pusēm kādā ar pētniecību un izstrādi nesaistītā jomā vai, pēc tā izpildes, jomā, kas uz to attiecas vai kādā saistītā jomā;

b) aizliegt pēc pētniecības un izstrādes izpildes apstrīdēt intelektuālā īpašuma tiesību pamatotību, kas pusēm pieder kopējā tirgū un kas ir saistītas ar pētniecību un izstrādi vai, pēc pētniecības un izstrādes līguma termiņa beigām, intelektuālā īpašuma tiesību pamatotību, kas pusēm pieder kopējā tirgū un aizsargā pētniecības un izstrādes rezultātus, neskarot iespēju noteikt pētniecības un izstrādes līguma izbeigšanu, ja viena no pusēm apstrīd šādu intelektuālā īpašuma tiesību pamatotību;

c) ierobežot ražošanu vai tirdzniecību;

d) noteikt cenas, pārdodot līguma produktus trešām personām;

e) ierobežot patērētāju loku, kam iesaistītie uzņēmumi var sniegt pakalpojumus pēc septiņiem gadiem no dienas, kad līguma produkti ir pirmoreiz laisti kopējā tirgū;

f) aizliegt veikt līguma produktu pasīvo tirdzniecību teritorijās, kas ir rezervētas citām pusēm;

g) aizliegt laist līguma produktus tirgū vai izvērst aktīvas pārdošanas politiku šiem produktiem kopējā tirgus teritorijās, kas ir rezervētas citām pusēm, pēc tam, kad pagājuši septiņi gadi no dienas, kad līguma produkti pirmoreiz laisti kopējā tirgū;

h) prasība nepiešķirt licences trešām pusēm līguma produktu ražošanai vai līguma procesu piemērošanai, ja nav noteikts, ka vismaz viena puse izmanto kopīgās pētniecības un izstrādes rezultātus, vai arī tie netiek izmantoti;

i) prasība atteikties pildīt lietotāju vai tālākpārdevēju pieprasījumu viņu attiecīgajās teritorijās, kuri tirgotu līguma produktus citās kopējā tirgus teritorijās; vai

j) prasība apgrūtināt lietotājiem vai tālākpārdevējiem līguma produktu iegūvi no citiem tālākpārdevējiem kopējā tirgū un jo īpaši izmantot intelektuālā īpašuma tiesības vai veikt pasākumus, lai kavētu lietotājiem vai tālākpārdevējiem iegūt vai laist kopējā tirgū tos produktus, ko likumīgi laidusi tirgū Kopienā cita puse vai kāds ar tās piekrišanu.

2. Šā panta 1. punktu nepiemēro:

a) nosakot ražošanas mērķus, ja rezultātu izmantošana ietver līguma produktu kopīgu ražošanu;

b) nosakot tirdzniecības mērķus un nosakot cenas, ko iekasē no tiešajiem patērētājiem, ja rezultātu izmantošana ietver līguma produktu kopīgu izplatīšanu.

6. pants

Tirgus daļas limita piemērošana

1. Lai piemērotu 4. pantā paredzēto tirgus daļas limitu, piemēro šādus noteikumus:

a) tirgus daļu aprēķina, pamatojoties uz pārdotās produkcijas vērtību tirgū; ja dati par pārdotās produkcijas vērtību tirgū nav pieejami, var izmantot kalkulācijas, kas balstītas uz pārējo ticamo tirgus informāciju, tostarp par pārdošanas apjomu tirgū, lai noteiktu attiecīgā uzņēmuma tirgus daļu;

b) tirgus daļu aprēķina, pamatojoties uz iepriekšējā kalendārā gada datiem;

c) tirgus daļu, kas pieder 2. panta 3. punkta e) apakšpunktā minētajiem uzņēmumiem, līdzīgi sadala katram uzņēmumam, kuram ir 2. panta 3. punkta a) apakšpunktā uzskaitītās tiesības vai pilnvaras.

2. Ja 4. panta 3. punktā minētā tirgus daļa sākotnēji nepārsniedz 25 %, taču turpmāk pārsniedz šo līmeni, nepārsniedzot 30 %, 1. pantā noteikto atbrīvojumu turpina piemērot divus turpmākos kalendāros gadus pēc gada, kad pirmoreiz ir pārsniegts 25 % limits.

3. Ja 4. panta 3. punktā minētā tirgus daļa sākotnēji nepārsniedz 25 %, taču turpmāk pārsniedz 30 %, 1. pantā noteikto atbrīvojumu turpina piemērot vienu kalendāro gadu pēc gada, kad pirmoreiz ir pārsniegts 30 % limits.

4. 2. un 3. punkta nosacījumus nedrīkst apvienot tā, ka atbrīvojuma ilgums pārsniedz divus kalendāros gadus.

7. pants

Atsaukšana

Komisija var atsaukt šajā regulā paredzētos atbrīvojumus saskaņā ar Regulas (EEK) Nr. 2821/71 7. pantu, ja, pēc savas ierosmes vai pēc kādas dalībvalsts lūguma, vai pēc tādas fiziskas vai juridiskas personas lūguma, kas aizstāv savas likumīgās intereses, atklāj, ka kādam pētniecības un izstrādes līgumam, uz ko attiecas 1. pantā

paredzētais atbrīvojums, ir iedarbība, kas neatbilst Līguma 81. panta 3. punktā noteiktajiem nosacījumiem, proti, ja:

- a) pētniecības un izstrādes līguma pastāvēšana būtiski ierobežo trešo personu iespējas veikt pētniecību un izstrādi attiecīgajā nozarē, jo citur ir pieejamas ierobežotas pētniecības jaudas;
- b) īpašas piegādes struktūras dēļ pētniecības un izstrādes līgumu pastāvēšana būtiski ierobežo trešo personu pieeju līguma produktu tirgum;
- c) bez objektīvi pamatota iemesla puses neizmanto kopīgās pētniecības un izstrādes rezultātus;
- d) līguma produkti visā kopējā tirgū vai tā būtiskā daļā efektīvi nekonkurē ar identiem produktiem vai produktiem, kurus patērētāji to iezīmju, cenas un paredzētā lietojuma ziņā uzskata par līdzvērtīgiem;

- e) pētniecības un izstrādes līguma pastāvēšana likvidētu efektīvu konkurenci pētniecībā un izstrādē konkrētajā tirgū.

8. pants

Pārejas periods

Līguma 81. panta 1. punktā noteikto aizliegumu nepiemēro no 2001. gada 1. janvāra līdz 2002. gada 30. jūnijam attiecībā uz līgumiem, kuri jau ir spēkā 2000. gada 31. decembrī un kuri neatbilst atbrīvojuma nosacījumiem, kas paredzēti šajā regulā, bet atbilst Regulā (EEK) Nr. 418/85 paredzētajiem atbrīvojuma nosacījumiem.

9. pants

Spēkā esamības laiks

Šī regula stājas spēkā 2001. gada 1. janvārī.

Tās spēkā esamības termiņš beidzas 2010. gada 31. decembrī.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2000. gada 29. novembrī

Komisijas vārdā —

Komisijas loceklis

Mario MONTI